

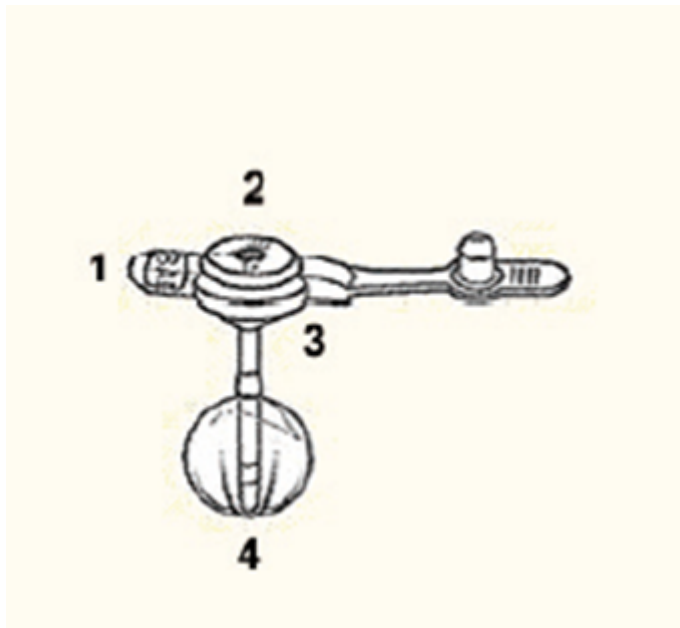
Plaatsing, verzorging en verwisselen van een Mickey button

Inleiding

Een button is een korte katheter met een ballon als fixatie. Deze folder informeert u over de plaatsing en wisseling van de button met de bijbehorende voorbereiding, nazorg en dagelijkse verzorging. U leest ook over problemen die zich mogelijk voor kunnen doen; hoe u ze kunt herkennen en wat u eraan kunt doen. Wij adviseren u deze folder goed door te lezen.

Een button is een voedingssonde die door de buikwand, via een al bestaande fistel in de maag geplaatst wordt. Aan het einde van de sonde zit een opblaasbare ballon als fixatie. Op de buik zit de aansluiting voor de voeding en een ballonventiel. Het voordeel van de button ten opzichte van de PEG-katheter is dat er bij de button geen slang meer aan uw buik zit; de bewegingsvrijheid is groter. U kunt de button ook zelf verwisselen.

De button bestaat uit de volgende onderdelen

1. Het ballonventiel

De siliconenballon wordt met water gevuld en geleegd via het ballonventiel. In dit ballonventiel bevindt zich een mechanisme dat ervoor zorgt dat het water niet zomaar uit het ventiel kan teruglopen. Het ventiel mag alleen gebruikt worden bij het controleren van de balloninhoud en bij het vervangen van de button. Er mag nooit voeding of medicatie via het ballonventiel gegeven worden.

2. De voedingspoort

Via de voedingspoort kan vocht, voeding en zo nodig medicatie worden toegediend. U moet hiervoor altijd een verlengslang gebruiken en na gebruik goed schoonmaken. In de voedingspoort zit ook een klepje dat ervoor zorgt dat er geen maaginhoud terug naar buiten kan lopen als het afsluitdopje open staat.

3. Het externe deel

Het externe basisdeel houdt de voedingssonde op zijn plaats. De onderkant van het basisdeel moet zich net boven het huidoppervlak bevinden. Een goede afstand vanaf de huid is 3 mm, dat is ongeveer de dikte van een munt.

4. De ballon

De voedingssonde wordt door een met vloeistof gevulde ballon die in de maag zit op zijn plaats gehouden.

Plaatsing van de button

De button wordt de eerste keer in het ziekenhuis geplaatst. Pas na verwijdering van de PEG-sonde wordt de definitieve lengte en diameter van de button bepaald. U krijgt een tijdelijke sonde (gastrotube) die in de fistelopening geplaatst wordt tot de uiteindelijke button geplaatst kan worden. U kunt deze button zelf bestellen bij uw leverancier.

Zorg ervoor dat u altijd een reserve button in huis heeft!

Aandachtspunten voor de verzorging van de button

- Draai de button één keer per dag rond, zo voorkomt u dat de ballon kan gaan ingroeien.
- Controleer voor elke voeding of de voedingspoort open is. Dit doet u door 2-5 ml water door te spuiten via de voedingspoort.
- Alleen vloeibare of zeer fijngemalen medicijnen toedienen. Overleg zo nodig met uw apotheek voor mogelijkheden van andere toedieningsvormen.
- Na toediening van medicatie moet u de voedingssonde met 20 ml lauw tot warm water doorspuiten.
- Na het geven van sondevoeding of medicatie altijd met minimaal 20 ml lauw tot warm water doorspoelen.
- Controleer de insteekplaats elke dag op roodheid, zwelling en andere bijzonderheden.
- Vul de ballon met aantal ml volgens gebruiksaanwijzing.
- Gebruik nooit een oliehoudend glijmiddel, hierdoor kan de ballon beschadigen. Gebruik een glijmiddel op waterbasis, zoals kathetergel.
- Bewaar accessoires zoals slangetjes, spuiten e.d. na het schoonmaken op een schone, koele en droge plek.
- Vervang minimaal iedere drie weken de accessoires.
- Zorg ervoor dat de huid onder het fixatieplaatje na het baden of zwemmen goed wordt drooggedept. Dit om huidbeschadiging of huidirritatie te voorkomen.
- Controleer de ballon eens in de twee weken.

Werkwijze ballonencontrole

1. Indien u continu sondevoeding gebruikt, stop de toediening dan tijdelijk en spuit de sonde door met lauwwarm water;
2. Sluit het dopje van de voedingspoort;
3. Plaats een lege spuit op het ventiel van de ballonpoort;
4. Trek de ballon leeg met behulp van de lege spuit, houd daarbij de button vast zodat hij er niet uitglijdt;
5. Lees af hoeveel water er nog in de ballon zat. Indien dit nog evenveel is als bij de plaatsing, hetzelfde water terug spuiten. Indien dit minder is, hetzelfde water terugspuiten en daarna aancullen tot de maximale hoeveelheid of de ballon leeghalen en vullen met nieuw water;
6. De lege spuit in een draaiende beweging van de ballonpoort verwijderen;
7. Als bij balloncontrole blijkt dat er niet meer voldoende water in de ballon aanwezig is, de balloncontrole na 1 à 2 dagen herhalen. Indien er dan weer water verloren is gegaan, is de ballon waarschijnlijk lek en zal de ballonkatheter gewisseld moeten worden.

Mogelijke complicaties

Lekkage van de fistel

- Het kan zijn dat de ballon niet (meer) voldoende is gevuld. U kunt balloncontrole uitvoeren en indien nodig water bij spuiten.
- Een andere oorzaak kan zijn dat de maat van de button voor u niet goed is. U kunt het beste contact opnemen met het PEG-team van het ziekenhuis zodat er een nieuwe meting gedaan kan worden.

De button zit verstopt

- Verstopping kan veroorzaakt worden doordat er niet regelmatig of met onvoldoende water is doorgespoeld. Probeer in dit geval de button voorzichtig door te spuiten met een spuitje lauw tot warm water.
- De button kan ook verstopt raken door het toedienen van voeding met vezels of poedervormige medicatie. Na het toedienen van sondevoeding of medicatie altijd ruim doorspoelen met lauw tot warm water. Alleen vloeibare of zeer fijngemalen medicatie toedienen.

Als de button niet meer doorgankelijk is moet u contact opnemen met het PEG-team van het ziekenhuis.

Irritatie van de huid

Mogelijke oorzaken:

- Lekkage van de fistel; controleer of er een goede button geplaatst is, deze moet goed passen. Controleer of de ballon voldoende gevuld is.

- Overgevoeligheid voor het materiaal; zorg ervoor dat u de huid onder het externe fixatie plaatje goed droog maakt na het baden of zwemmen. Leg er zo nodig een gaasje onder. U kunt eventueel de huid ook beschermen met een barrière-crème.
- Een ontsteking; neem contact op met het PEG-team of raadpleeg de huisarts.

Drukplek rondom de fistel

Meestal ontstaat dit probleem doordat de button te kort is. Bij gewichtstoename kan hiervan sprake zijn. Een langere sonde plaatsen is dan de oplossing. U kunt contact opnemen met het PEG-team voor een nieuwe meting.

Wild vlees bij de fistel

Meestal kan 'wild vlees' rondom de fistel geen kwaad. Soms bloedt het echter in lichte mate. U kunt dan proberen het bloeden te stoppen door met een gaasje lichte druk uit te oefenen op de insteekplaats. Indien er sprake is van aanhoudend veel bloedverlies kunt u contact opnemen met het PEG-team, of huisarts.

Het water kan niet uit de ballon verwijderd worden.

Dit probleem kan zich voordoen doordat de spuit niet goed op het ventiel zit of doordat het ventiel niet goed meer werkt. Een oplossing kan zijn om de spuit een kwartslag dieper in de opening van het ventielgat te plaatsen of het ventiel voorzichtig doordrukken door een voorwerp wat niet scherp is.

Contact

Pegpoli-spreekuur:

maandag-, woensdag-, vrijdagmiddag van 13.30 -17.00 uur.

Telefoonnummer PEG-team: 076-5954459.

E-mail: peg@amphia.nl.

Telefoonnummer voor spoedvragen buiten de spreekuren om: 076-5954062.

Meer lezen over maag-, darm- en leverziekten in Amphia?

Ga naar afdeling MDL (<https://www.amphia.nl/afdelingen/mdl>)